Skolinspektionen

Beslut

2016-04-22

Dnr 44-2015:3976

Medborgarskolan Stockholmsregionen

Org.nr. 802006-0524

Beslut efter uppföljning av förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Kulturama grundskola i Hammarby Sjöstad, belägen i Stockholms kommun

Skolinspektionen
Box 23069, 104 35 Stockholm

Uppföljning av tillsyn i Kulturama grundskola i Hammarby Sjöstad

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Medborgarskolan Stockholmsregionen (org.nr 802006-0524) under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 19 november 2015 beslut efter tillsyn för Kulturama grundskola i Hammarby Sjöstad.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Medborgarskolan Stockholmsregionen inkom med den 7 januari och den 31 mars 2016.

Sammanfattning av avhjälpta brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälpt
	Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälpt
3. Bedömning och betygssättning		
	Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven.	Brist avhjälpt
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälpt

	Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Brist avhjälpt
6. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälpt
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälpt
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälpt

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpts.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälpt påtalade brister.

Avhjälpta brister i verksamheten

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Medborgarskolan Stockholmsregionen inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Medborgarskolan Stockholmsregionen avhjälpt denna brist.

Motivering

I de dokument som inkommit till Skolinspektionen framgår att Kulturama Grundskola i Hammarby Sjöstad har vidtagit åtgärder för att skyndsamt tillgodose elevernas behov av särskilt stöd. I detta arbete har det upprättats två dokument benämnt Ärendeanmälan – särskilt stöd och Extra anpassningar som ska fyllas i och lämnas in till rektorn när det föreligger en risk för elever att inte nå målen för utbildningen, vilket rektorn sedan följer upp. Andra åtgärder som vidtagits är att förstärka mentorns uppdrag genom att mentorn numera har ansvar för att rapportera elevers eventuella behov av särskilt stöd från arbetslaget till rektorn. Detta är tänkt att vara ett pågående arbete som regelbundet följs upp. Elevhälsans arbete kommer likaså bli en del av skolans kvalitetsarbete i syfte att på ett tydligt sätt följa upp och analysera arbetet med elever i behov av särskilt stöd.

Ytterligare åtgärder som vidtagits är att det har upprättats ett dokument på skolan, benämnt Elevhälsoplan, där rutinerna kring arbetet med elever i behov av särskilt stöd är förtydligat. Bland annat är vissa nyckelprocesser såsom roller, ärendegång och klargöranden av innebörden i extra anpassningar och särskilt stöd tydliggjorda. I denna plan är även roller och ansvar för både undervisande personal, skolledning och elevhälsa klarlagt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Medborgarskolan Stockholmsregionen inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. (10 kap. 19–20 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Medborgarskolan Stockholmsregionen avhjälpt denna brist.

Motivering

I de dokument Skolinspektionen tagit del av i uppföljningen av Kulturama Grundskola i Hammarby Sjöstad framkommer att ett flertal åtgärder har vidtagits för att öka kompetensen kring bedömning av elevers kunskaper.

En av åtgärderna som vidtagits för lärare och ämneslag är att i slutet av varje termin genomföra en ämnesutvärdering. Den utvärderingen leder sedan till en analys av elevernas resultat. I den analysen ingår att jämföra resultat i olika klasser, grupper och kön över tid. På så sätt kan lärare planera för hur undervisningen kan utvecklas och utgå från de nationella målen för ämnet. Detta dokumenteras sedan och blir en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

I skolans arbetslag har det vidtagits ytterligare åtgärder genom att de kommer arbeta med Skolverkets verktyg, BRUK, för att synliggöra innehållet i undervisningen i förhållande till läroplanens mål och på så sätt utveckla kvaliteten i undervisningen.

Utöver dessa åtgärder arbetar lärare och övrig personal på skolan med att tydliggöra syfte och innehåll i undantagsbestämmelsen (10 kap. 21§ skollagen). I de dokument Skolinspektionen tagit del av framkommer att detta arbete sker för att undvika eventuella oklarheter i tolkningen av undantagsbestämmelsen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Medborgarskolan Stockholmsregionen inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Medborgarskolan Stockholmsregionen avhjälpt denna brist.

Motivering

Studie- och yrkesorienterande verksamhet

I den dokumentation Skolinspektionen tagit del av framgår att det kommer att ske en utökning i tjänstegrad för den studie- och yrkesvägledande kompetensen på Kulturama Grundskola i Hammarby Sjöstad. Huvudmannen har, sedan Skolinspektionens beslut, upprättat en plan för den studie- och yrkesvägledande verksamheten på alla sina skolor. I den planen är det tydliggjort på vilket sätt den studie- och yrkesvägledande kompetensen ska arbeta med eleverna utifrån några fokusområden. I årskurs 7-9 är till exempel fokusområdet individuell utveckling och kompromisser i vilken eleverna får inblick i, och förståelse för, utbildningssystemet och villkor på arbetsmarknaden. På Kulturama grundskola i Hammarby Sjöstad kommer nämnda plan att implementeras under HT 2017. Då är det även tänkt att skolans pedagoger tillsammans med den studie- och yrkesvägledande kompetensen utarbetar moment och konkreta teman som kan användas i undervisningen.

Skolbibliotek

I Skolinspektionens uppföljning framkommer att Kulturama grundskola har vidtagit tillräckliga åtgärder avseende tillgång till ett skolbibliotek. Av utredningen framkommer att skolbiblioteket erbjuder ett varierat utbud av olika typer av böcker såsom facklitteratur och skönlitterära titlar. I biblioteket finns även studieplatser och datorer som stöd i elevernas lärande.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Medborgarskolan Stockholmsregionen inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Medborgarskolan Stockholmsregionen avhjälpt denna brist.

Motivering

I de dokument Skolinspektionen tagit del av i uppföljningen av Kulturama grundskola i Hammarby Sjöstad framkommer att relevanta åtgärder har vidtagits avseende skolans systematiska kvalitetsarbete.

I arbetet med att följa upp resultaten i relation till de nationella målen sker detta gemensamt i olika typer av personalgrupper. Dessa grupper är ämneslag, arbetslag, styrgrupp, elevhälsoteam och inom trygghetsteamet. För att sedan analysera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder har det på skolan etablerats en rutin där studiedagar i januari och planeringsdagar i juni används för att utvärdera skolans resultat samt göra en analys av dessa.

Dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet sker numera genom en gemensam digital plattform där lärare, arbetslag, ämneslag, elevhälsa och skolledning löpande kan samla den dokumentation som är relevant för det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetslagen kommer även använda sig av Skolverkets verktyg, BRUK, i arbetet med att analysera och utvärdera kvaliteten i undervisningen och elevernas kunskapsresultat.

I uppföljningen av elevernas kunskapsresultat gör alla lärare en ämnesutvärdering i slutet av varje termin vilken sedan ligger till grund för lärarnas analys av resultat och planering för nödvändiga utvecklingsåtgärder. Ämneslagen på skolan följer även upp resultaten genom att göra en "nulägesrapport" med en analys och bedömning av elevernas kunskapsresultat två gånger per år. Denna analys görs med utgångspunkt i en jämförelse mellan olika klasser, grupper och kön över tid.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpta.

På Skolinspektionens vägnar

Mårten Petersson
Beslutsfattare

Kajsa Öhman
Föredragande